Атбасар қаласындағы №5 О.М
.

Қазақ тілі және әдебиет мұғалімі
Кенжетаева Қатира Ғазизқызы

" Қазақ тілі сабағында деңгейлік тапсырмаларды қолдану әдістері"

Қатира Кенжетаева Атбасар қаласындағы №5 орта мектебінің қазақ тілі мен әдебиет пәнінің мұғалімі.

Тілді оқытудың негізі мақсаты – қазақ тілі туралы терең және жүиелі түрде түсінік беру,белсенді және жеткілікті түрде толық қарым – қатынасты үйрету. “Қайталау сабақтарында деңгейлік тапсырмаларды қолдану” тақырыбы бойынша жұмыс істейді. Қатира Ғазизқызы сабақтарында сын тұрғысынан ойлау, жеке тұлғаны бағыттауды және деңгейлік саралау технологиясының элементтерін пайдаланады. Қазақ тілі оқыту барысында басқа пәндермен тығыз байланыс көрсете біледі. Ұстаз сыныптан тыс жұмыстармен айналысады:

“Тілашар” үйірмесін жүргізеді, аудандық қазақ тілі пәнінің Ә.Б. жетекшісі.

2010ж

- Облыста «Үздік мұғалімі» сайысына қатысты

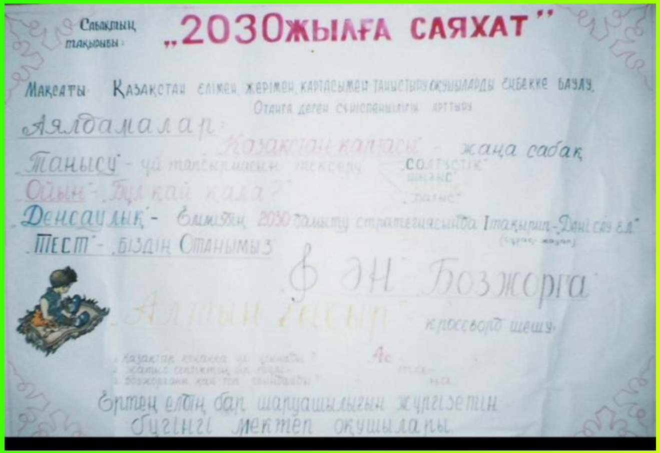

2011 ж Қазақ тілі апталығында:

"2030 жылға саяхат" сабағын өткізді

- Сыныптан тыс шарасы

"XXI ғасырдың көшбасшысы" ойын –сабақ жүргізді

2012 ж

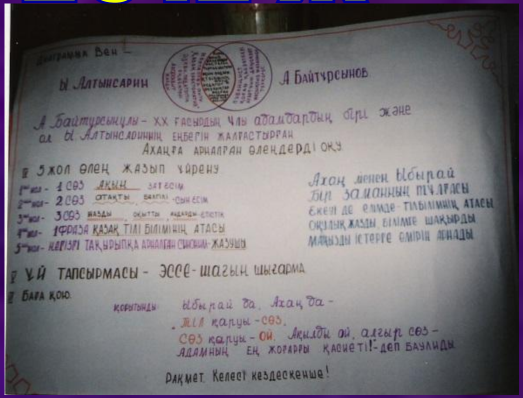

“Ұлылар үндестігі” деген сабақта жаңа технология авторы Венн Ы.Алтынсарин мен А.Байтұрсыновты салыстыра отырып, екі атамыз да еңбек жолын бала оқытудан бастағанын, таланты педагог, ақын – аудармашы болғанын әңгімеледі

“ 12 жылдық білім беруге көшудегі қазақ тілі мен әдебиеті пәнін оқытудың өзекті мәселесі” аудандық баяндама оқыды

2014 ж

2011 -2014ж ж

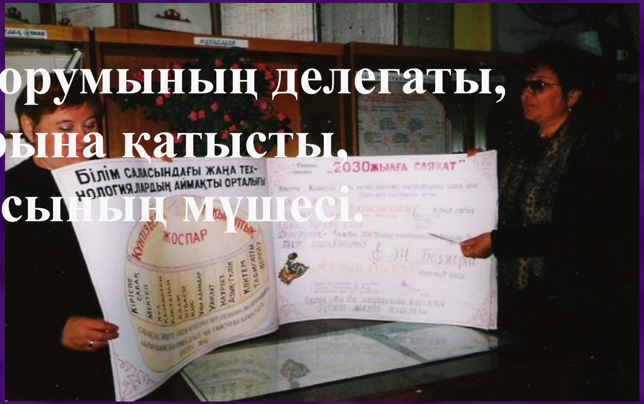

Ақмола облысының филолог мұғалімдері Форумының делегаты,
Аймақтық ақпараттық-оқыту семинарына қатысты.
Облыстық Б.Ө.М. сарапшы комиссиясының мүшесі.

2014ж

“Деңгейлік тапсырмаларды сабақта қолдану”.

«Жаттығу жұмыстары мен тәрбие байланысы»

201

Педагогикалық тәжірибені қорыту. “Өнер – ағып жатқан бұлақ” (жаңа буын оқулығы бойынша деңгейлік тапсырмаларды қолдану)

Пед. нәтижелері:

«Жарқын болашақ» В.Алибекова – 3, Н.Садуева -2 орын, С.Омаров оқуларында – І (2012), Гран –при (2013), «Халық сүйген қаламгер» (І.Есенберлин) –І орын(2014), «Әз-Наурыз» - І (2013),Гран-при (2014ж), Махамбет оқуларында –И.Сидоренко – 3орын

Наурыздың он бесі.
1001 мақал,
101 жұмбақ.

Қазақстан Республикасының 1997 жылы 11 шілдеді жарияланған тіл туралы заңы тіл жағдайын реттейтін негізгі құжат болып табылады. Жалпы алғанда, қазақ тілі дамыған жаңа қоғам тілі болып деңгейіне көтерілуде. Жарыққа шыққан құжаттардың бірі – "Өзге тілді мектептерді қазақ тілінің жалпыға міндетті мемлекеттік білім стандарты".

Стандарттың ерекшелігі – мұғалімнің ізденістеріне, шығармашылықпен еңбектенуіне мүмкіндікті кеңейту.

Қ.Р. "Тілдерді дамыту мемлекеттік бағдарламаларының" негізгі талабы – білім сапасын арттыру болып табылады.

Білім сапасын көтеру дегеніміз – оқушыны жоғары деңгейге көтеру.

Инновация

Белгілі бір жүйедегі ішкі өзгерістер

Педагогикалық жүйедегі жаңашылық

Озық технология құралы

Шаталовтың интенсивті оқыту технологиясы (тірек сигналдарын пайдалану арқылы)

Эрдниевтің ірі блоктап оқыту, мәселеп оқыту технологиясы

Мысалы:

Күз айлары:

Қыркүйек	Қазан	Қараша

1.09 Білім күні

Табиғат өзгерісі: - КҮЗ

Қысқарады

суытады

ұзарады

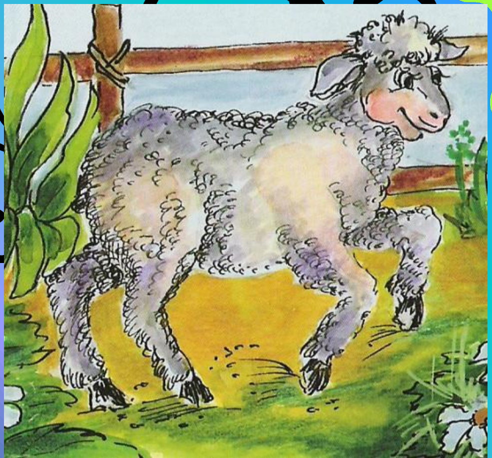

Қораға тұрады

Піседі, жинайды

Дьяченконың ұжымдық тәсілі, ғалым - ұстаз

Н. Оразахынованың сатылай комплексті талдау технологиясы

Мысалы:

Ана

Үлгі : Фонетикалық талдау

1. Айтылу, жасалу, жазылу жолдарына қарай ЖУАН БУЫНДЫ сөз.
2. Бұл сөз **А-НА** болып екі буынға бөлінеді **А - НА**
3. Тасылмайды, өйткені жалғыз дауысты дыбысты жолдың екінші жағына қалтырып кетуге болмайды.
4. Екпін – **НА** буындағы **А** дыбысына түседі
5. Буын үндестігі жоқ ана
6. Дыбыс үндестігі жоқ

Ж. Караевтың деңгейлік саралау технологиясы

Деңгейлік тапсырмалар

Үлгі:

Сабақтың тақырыбы: Мектеп

1 деңгей:

1. **Мәтінді мәнерлеп оқу.**
2. **Сұраққа жауап беру.**
3. **Берілген сөзге тіркестерінен сөйлем құрастыру**

Сабақ алу, жақсы оқу, жаңа кезең

2 деңгей:

1. Тақтадағы жаңа сөздерге синоним сөздер тауып, сөйлем құрастыру.
2. Тест тапсырмасын орындау

А) оқушының күн тәртібі туралы сөйлем құрастыру.

Оқушы . . . мектепке барды.

Оқушы . . . мектептен келді.

Оқушы . . . келген соң тамақтанды

Оқушы . . . сабаққа дайындалады.

Керекті сөздер:

Тамақтан соң , түсте, таңертең, кешке, мектептен

3 деңгей:

А) " Ұстаз" деген сөзге фонетикалық талдау жасау.

Ә)"Мектеп" тапсырмасына сұхбат құрастыру

б) "Алғашқы ұстазым" шағын шығарма жазу

Профессор Ж. Караев оқытуды дербестендіру мен деңгейлік дифференциациалдау білім беруді демократияландыру мен ізгілендіру принциптеріне негізделген жаңа технология

Өз іс – тәжірибімде мен үшін тиімді жемісті болып жүрген әдіс – деңгейлік тапсырмалар арқылы оқушының білімін тексеру.

Саралап - деңгейлеу

- жаңа ұғыммен таныстыруда

-Жаңа ұғымды игертуге арналған тапсырмалар жүйесінде

- өзіндік тапсырмаларда

- практикалық жұмыстарда

- Қайталауда

- Білім бекітуде

Мен бұл әдісті қайталау, қорытынды, жинақтау сабақтарында жиі қолданамын және ол тиісті нәтижесін көрсетіп келеді.

Оқушылардың білім сапасының мониторингі

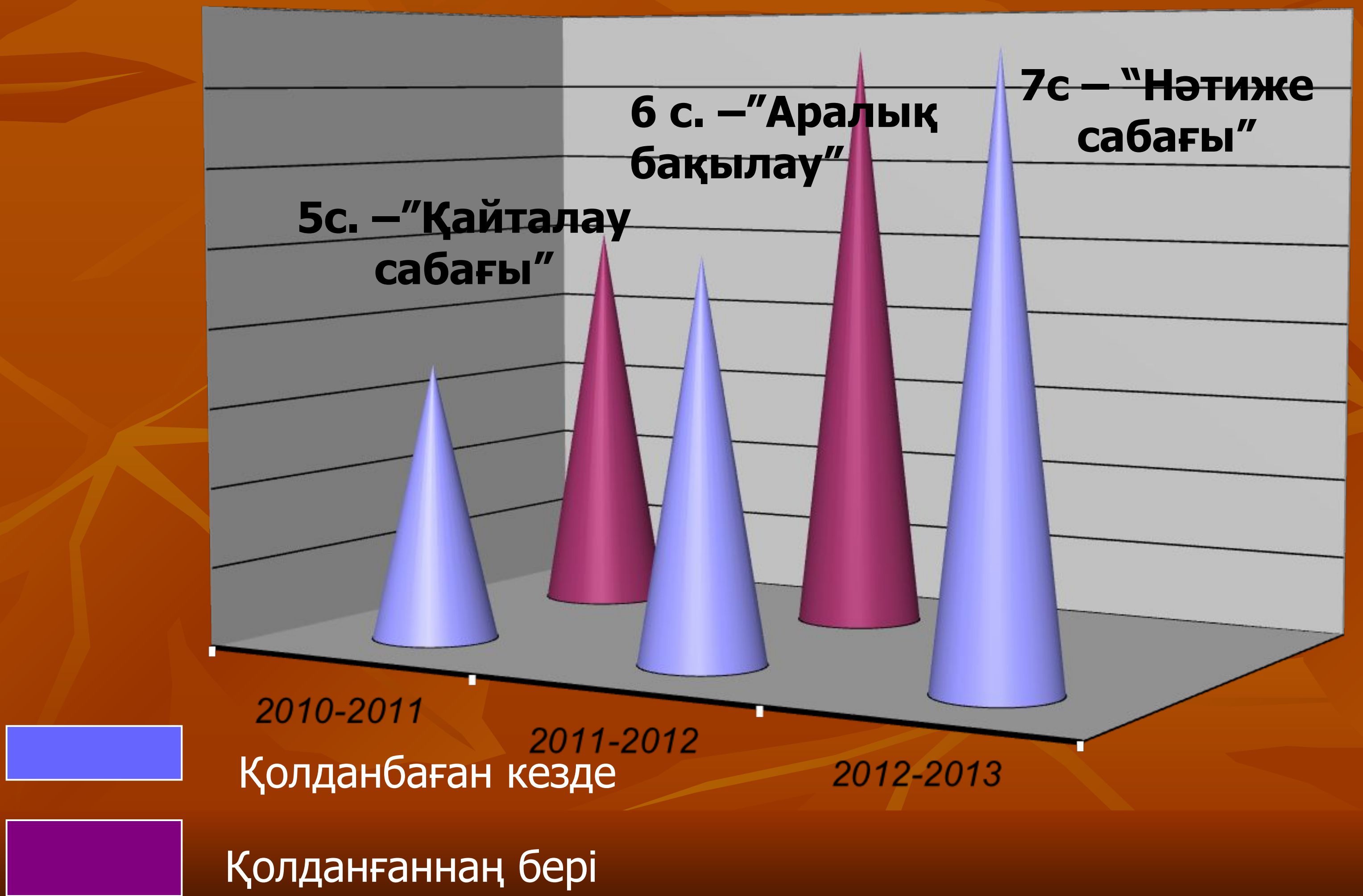

Бұл әдісті қалайша қолданамын ?

Әр оқушы " оқушылық міндетті" , яғни 1 деңгейдің жұмысын орындаудан бастайды.

1 деңгей тапсырмаларын толық және дұрыс орындағаннан кейін ғана, келесі деңгейге көшеді.

Үлгірімі нашар оқушылар кем дегенде "оқушылық" деңгейге сәйкес білімді толық меңгереді, өйткені 1 деңгейдің тапсырмалары қашан есепке алынғанша, қайталана береді.

Бұл технологияның ерекшелігі бағалау "қосу" әдісімен жүргізіледі, сондықтан оқушы "2" аламын деп қорықпайды. Ал жақсы оқитын оқушы жоғары ұпай жинауға тырысады.

Орындау кестесі

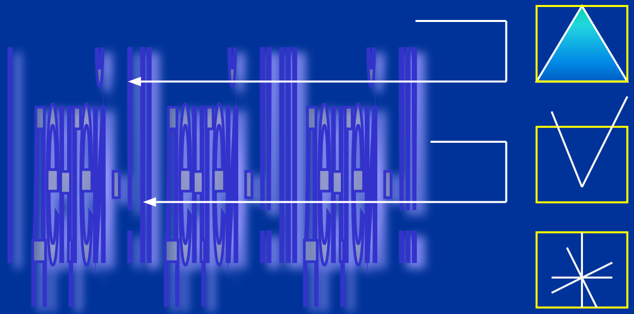

Бұл технология оқыту мақсатына жетудің тиімді, нақты жолдарын көрсетеді.

Қызмет бағасы

I деңгей		II деңгей		III деңгей	
	журнал		журнал		журнал
“5”	5	“5”	5	“5”	4
“4”	5	“4”	4	“4”	3
“3”	4	“3”	3	“3”	3

"Қайталау - білім анасы"

Бесінші сыныпта бағдарлама бойынша әр он сабақ сайын (негізгі жеті бағыт ретінде) қайталау сабағы өтеді. Жылына 6 сабақ, сондықтан деңгейлік тапсырмалармен өтетін қорытынды, жинақтау сабақтарды бір жүйеге келтіру үшін мен сынақ кітапшасын жасадым.

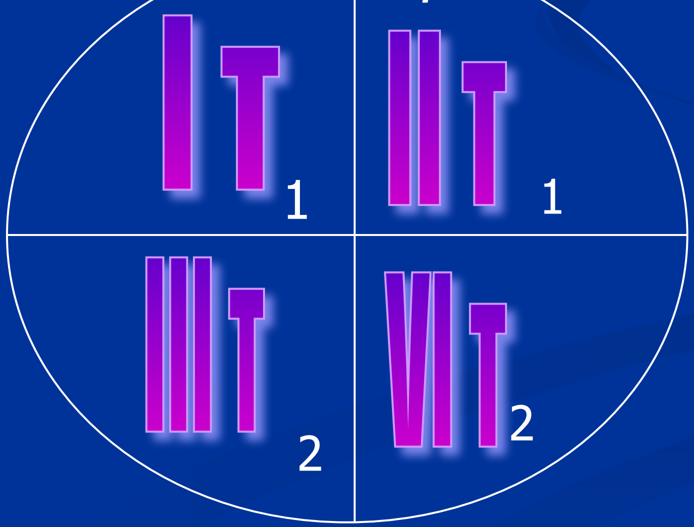

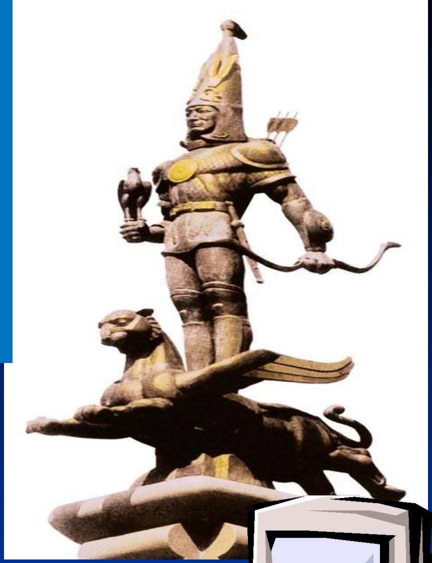

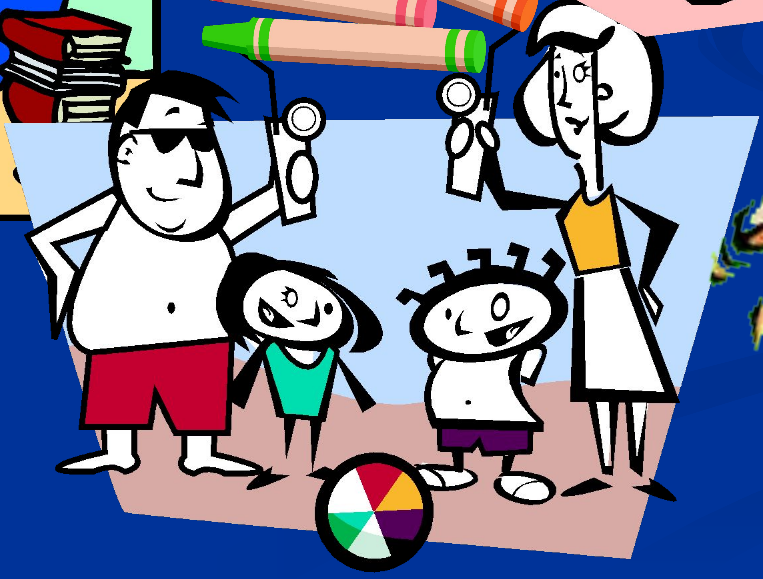

1 бөлім – “Өзін - өзі билеген ел – бақытты”

Қазақстан

1. Мәтінді оқып, мазмұнын айт

А) Әнұранның 1ші шумағын жатқа оқу

2. Тест

3. Отан туралы мақал – мәтіл

4. Өзіңді тексер (мереке күндер)

5. Есіңе сақта (ұлы адамдар)

6. Мекен жайың туралы монолог

Бағалау мониторингі

Аты – жөнім		Қазақстан						Мен ...						Мектеп						1	2	3	4	5	6
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6						
Байтемір Сәуле	5 4 3																			5	4	5	5	5	5
Семененкова Тамара	5 4 3																								
Сансызбаева Әсіл	5 4 3																								

Бұл технологиядан не күтемін?

1 деңгей:

Қиын балалармен тиімді
жұмыс жүргізу мүмкіндігі болады

2 деңгей:

Жақсы оқитын оқушының
тереңірек білім алуына жағдай туады

3 деңгей:

Дарынды оқушылар өздерінің
қабілеті мен икемдігін одан әрі бекіте түседі.

!! Оқушының оқуға деген ынтасы артады, білім сапасы жоғарлайды

Үлгі сабақ.

Сабақтың тақырыбы: Менің Отаным - Қазақстан

Мақсаты:

1. *Деңгейлік тапсырмалар арқылы Қазақстан туралы алған білімдерін бекіту әрі тексеру.*
2. *Өздігінен жұмыс істеу дағдасын қалыптастыру. Ой - өрісін дамыту.*
3. *Тиянақтылыққа үйрету, ізгілікке баулу.*

Сабақтың түрі: Сынақ сабағы

Сабақтың әдісі: *Сұрақ – жауап, талдау, көркем жазу, шығармашылық ізденіс.*

Көрнекілігі : Сызба – плакат

№ 1

I деңгей

№ 2

II деңгей

№ 3

III деңгей

№ 4

IV деңгей

Сабақ барысы:

I. Ұйымдастыру кезеңі

1. Оқушылардың сабаққа дайындығын қадағалау, түгендеу.
2. Сабақтың мақсат – міндетін түсіндіру

II. Деңгейлік тапсырмалармен жұмыс.

№1

1. Мәтінді мәнерлеп оқу
2. Сұраққа жауап беру
3. Тірек кесте құрастыру

№2

1. Қосымша мәтінмен жұмыс (кестені толтыру).

V	+	?

2. Берілген сөздерге синоним сөздер тауып, сөйлем құрастыру.
3. Мәтінді пайдалана отырып, сөйлемдірдің **дұрыс** не **бұрыстығын** анықтау

№3

"Қазақстан" тақырыбына сұхбат құрастыру.

Бес жолдық өлең құрастыру.

№4

"Туған елім – мақтанышым"

шағын шығарма жазу

III. Қорытындылау - бағалау

IV. Үйге тапсырма

1. Деңгейлік тапсырмаларды түгелдей орындамаған оқушылар жұмысты жалғастырады.
2. "Қазақстан" туралы өлең мәнерлеп оқу.
3. Эссе жазу